

УДК 37.01/.09

Кубелко Галина Іванівна,

*завідувач Тернопільського
районного методичного кабінету,*

Німко Наталія Михайлівна,

*методист Тернопільського
районного методичного кабінету*

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ ЗАСОБАМИ СУЧАСНИХ ІКТ

*Учитель повинен свідомо йти в ногу із
сучасністю, проймається і надихатися
силами, що пробудилися в ній.*

А. Дістервег

На сучасному етапі інтенсивне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сферу освіти є національним пріоритетом.

Сучасне суспільство ставить перед освітою складне завдання: підготувати фахівця, який володіє не тільки певним багажем знань, але й здатного до постійного самовдосконалення, самоосвіти та адаптації до нових вимог. Тому згідно національної стратегії розвитку освіти у XXI ст. пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в сучасному інформатизованому суспільстві. У проєкті Концепції «Нова школа» регламентовано для учителя нову роль: фасилітатора, тьютора, модератора, коуча, укладача індивідуальних програм, тактик і стратегій, фахівця, який оволодів інформаційно-комунікаційними технологіями та користується мультимедійними навчальними засобами та інтерактивними он-лайн ресурсами.

У зв'язку із цим дещо змінюються функції науково-методичного супроводу. Найважливіші з них, на нашу думку, навчальна, консультативна, коучингова, адаптаційна, експертна, рефлексивна, сервісна, фасилітативна, компенсаторна. Одним із головних завдань методичних служб на сучасному етапі – створювати умови, де педагог буде мати можливість неперервно навчатися, вдосконалюватися, поглиблювати свої знання про сучасні технології навчання. Вважаємо, що інформаційно-комунікаційні технології є дієвим засобом, який реалізує принципи освіти дорослих і сприяє професійному розвитку, і здатні забезпечити комунікацію між усіма суб'єктами освітньої системи (чати, телеконференції, вебінари), неперервне консультування, інформування, оновлення навчальних матеріалів підтримки дорослих на всіх етапах навчання (блоги, обговорення статей у вікі-середовищах), організувати навчання, враховуючи особливості навчання дорослих, які поєднують навчання з професійною діяльністю (дистанційне навчання на базі Інтернет-платформ). В інформаційному суспільстві безперервну адресну підтримку вчителя вже неможливо забезпечити якісно і постійно без впровадження Інтернет – технологій (електронна пошта, блоги, чати, форуми, динамічні сайти). Використання ІКТ не тільки як об'єкта вивчення, але й засобу побудови навчальних об'єктів, моделей, презентацій, електронних курсів, реалізації телекомунікаційних проектів спонукає до реалізації вищезазначених принципів навчання дорослих під час підвищення кваліфікації та для професійного розвитку в між курсовий період .

Не секрет, що більшість вчителів володіє тільки початковими навиками користування комп'ютером. Реалізуючи програму «Сто відсотків», відбулось масове оволодіння вчителями комп'ютерною грамотністю на рівні користувача комп'ютера. Але разом з тим вчителі не вміють працювати з сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями та не розуміють, як їх використати у своїй професійній діяльності. Що має спонукати вчителя опанувати нові технології? Адже вчителю потрібно зацікавити, сконцентрувати увагу учнів на

вивчення свого предмету, а зараз важко конкурувати з прекрасно організованим світом мас-медіа.

Тому сьогодні потрібно насамперед зосередитися на вирішенні проблем підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів щодо застосування ІКТ та інноваційних педагогічних методів.

Саме володіння педагогами інформаційно-комунікаційними технологіями надає можливості організації сучасного освітнього процесу згідно з вимогами ХХІ століття, забезпечення навчального середовища, яке б сприяло благополуччю кожної дитини, розвитку у дітей навичок, необхідних для успішної життєдіяльності у ХХІ столітті.

Освіта упродовж усього життя є не тільки реальним, але й необхідним явищем. Для успішної освіти та самоосвіти учителю-предметнику необхідно володіти певним набором компетентностей, у тому числі й інформаційно-комунікаційними.

Вироблення ключових компетентностей у процесі застосування інформаційно-комунікаційних технологій передбачає формування у вчителя здатності орієнтуватися в інформаційному просторі, навчити його отримувати необхідну інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

ІКТ-компетентність є складовою професійних компетенцій, якими має володіти вчитель-предметник на сучасному етапі модернізації освіти, і включає у себе:

- здатність особистості орієнтуватися в потоці інформації;
- уміння працювати з різними видами інформації;
- знаходити і відбирати необхідний матеріал;
- класифікувати його, узагальнювати, критично до нього ставитися;
- на основі здобутих знань вирішувати будь-яку інформаційну проблему, пов'язану з професійною діяльністю.

Інформаційно-комунікаційна компетентність поділяється на три основні складові, що відповідають окремим видам діяльності вчителів-предметників:

Рис.1. Складові ІКТ-компетентності.

Формуються ІКТ-компетентності вчителів-предметників за умови системного використання набутих навичок у педагогічній практиці та постійного підвищення ІКТ-компетенцій.

Рівні володіння ІКТ-компетенціями:

- базовий рівень - інваріант знань, умінь і досвіду, необхідний учителеві-предметнику для вирішення освітніх завдань засобами інформаційних технологій загального призначення;

- предметно-орієнтований – освоєння ІКТ і формування готовності до впровадження в освітню діяльність спеціалізованих технологій та ресурсів, розроблених відповідно до вимог, змісту та методики того чи іншого навчального предмета;

- педагогічний (психолого-педагогічний, методичний, творчий) рівень – розробка власних електронних засобів навчального призначення, використання засобів ІКТ для вирішення професійних і особистих завдань;

Отже перед освітою стоїть складне завдання: підготувати фахівця, який володіє не тільки певним багажем знань, але й здатного до постійного самовдосконалення, самоосвіти та адаптації до нових вимог.